

RNDr. Anna Kubinská, CSc. (*26. 7. 1949 – †23. 12. 2017)

Dňa 29. 12. 2017 sme sa v Leviciach rozlúčili s našou kolegyňou RNDr. Annou Kubinskou, CSc. Bola jednou z mála bryológov na Slovensku. Vysokoškolské štúdium botaniky absolvovala na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Témou jej diplomovej práce bola sukcesia machových spoločenstiev na stenách lesných ciest v oblasti Malých Karpát. Vzápätí začala pracovať na Oddelení geobotaniky Botanického ústavu v roku 1972. Postgraduálne štúdium absolvovala na Univerzite J. E. Purkyně v Brne. V roku 1982 obhájila dizertačnú prácu o bryocenózach borovicových lesov Slovenska. V roku 1989–1990 pôsobila v Ústredí štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky. Potom sa vrátila do opätovne zriadeného Botanického ústavu SAV, kde pracovala do roku 2012 na Oddelení nižších rastlín. Nosnú časť jej vedeckej činnosti tvoril bryofloristický výskum Slovenska, zameraný najmä na chránené územia (napr. Tatranský národný park, Národný park Malá Fatra, Národný park Veľká Fatra, CHKO Malé Karpaty, CHKO Biele Karpaty, CHKO Záhorie, Zoborské vrchy, Tematínske vrchy, Dobročský prales, Sitno, Šúr, Šútovská dolina). Spolu so svojimi študentami sa venovala téme spoločenstiev machorastov rôznych biotopov, napríklad periodicky obnažených dien vodných tokov alebo agrocenóz. Spolupracovala na výskume druhovej diverzity a ekológie machorastov na zatiaľ nedostatočne spracovaných biotopoch a stanovištiach antropogénneho pôvodu v urbánnom i rurálnom prostredí, ako sú cintoríny, ruiny hradov či parky. Je autorkou prípadne spoluautorkou takmer sedemdesiatich vedeckých publikácií.

Podieľala sa na príprave všetkých doteraz publikovaných verziách súpisov machorastov Slovenska ako aj na červených zoznamoch machorastov Slovenska, na zozname rastlinných druhov európskeho významu pre územia NATURA 2000 na Slovensku. Zaoberala sa prípravou vyhlášky o chránených machorastoch a pri tvorbe kritérií pre hodnotenie stavu zachovalosti voľne sa vyskytujúcich populácií anexových druhov rastlín na Slovensku z hľadiska ich ochrany a novelizáciami tejto vyhlášky. Venovala sa aj úprave a tvorbe slovenských mien machorastov. Nemálo času venovala určovaniu položiek machorastov od študentov botaniky a kolegov fytocenológov. Často pracovala pre zložky Štátnej ochrany prírody. Zhromaždila herbárový materiál machorastov, ktorý je súčasťou zbierky SAV.

Dr. Anna Kubinská pôsobila aj pedagogicky. Viedla doktorandov a spolupracovala s katedrou botaniky Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského pri vedení a oponovaní bakalárskych a diplomových prác študentov. Pracovala v Komisii pre štátne magisterské skúšky v študijnom odbore učiteľov všeobecno-vzdelávacích predmetov, špecializácia environmentalistika na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave.

Pracovala dve volebné obdobia v hlavnom výbore Slovenskej botanickej spoločnosti pri SAV.

Anna Béréšová

Prehľad bibliografie:

Mišíková K. & Guttová A. (2017): RNDr. Anna Kubinská, CSc. (*26. 7. 1949 – †23. 12. 2017). – *Bulletin Slovenskej Botanickej Spoločnosti* 39: 114–119.

Prof. RNDr. Jiří Váňa, DrSc. (*11. 1. 1940 – †8. 4. 2018)

Zcela nenadále zasáhla naši komunitu zpráva o úmrtí profesora Jiřího Váni, pro celosvětovou bryologickou komunitu bezpochyby nejnámějšího a nejvýznamnějšího zástupce české a dříve československé bryologie. Pan profesor až do letošního února pravidelně chodil v brzkých ranních hodinách do své pracovny na Katedře botaniky, kde určoval došlé herbářové i jiné položky, četl literaturu a odpovídal na množství korespondence. S mnohými zahraničními kolegy komunikoval podle jejich reakcí zjevně ještě v březnu, aniž by tušili, že jej zasáhla těžká nemoc. Přestože v bryologicko-lichenologické, ale i mykologické a botanické komunitě bylo jeho jméno tak známé, patrně nikdo kromě jeho nejbližší rodiny neměl tušení o tom, že něco není v pořádku, nepočítáme-li dlouhodobější, ale vcelku obvyklé neduhy přicházející s přibývajícimi roky. Pan profesor, jak jsme jej při jiných, než zcela neformálních rozhovorech téměř všichni oslovovali, nedával nahlédnout do svého soukromí kromě krátkých zmínek běžných starostí, a naopak projevů radosti z vnoučat, o nichž rád mluvil. Zjistit o něm více, než bylo uveřejněno v oficiálních dosud publikovaných životopisech (*Preslia* 73 (2000): 81–92; *Bryonora* 45 (2010): 48–49) pro nás tak bylo takřka nemožné.

Pro podrobnější údaje o základních kamenech profesního života odkážeme na výše zmiňované práce, zde připomeňme jen ty nejzákladnější: Jiří Váňa se od svých studií na Biologické fakultě Univerzity Karlovy (dříve i později pod jménem Přírodovědecká fakulta UK) věnoval cele bryologii, po obhajobě diplomové práce získal na Katedře botaniky místo asistenta (1962). Zde rozvíjel svou vědeckou činnost a věnoval se zejména játrovkám. Stal se uznávaným taxonem a odborníkem zejména na čeledi Jungermanniaceae, Lophoziaaceae, Anastrophyllaceae, Adelanthaceae, Gymnomitriaceae, Cephaloziaaceae a Cephalozieaceae. Postupně se tak vypracoval v jednoho z předních světových hepatikologů. Habilitoval se v roce 1977 a v roce 1986 byl jmenován profesorem. V letech 1986–1990 Katedru botaniky vedl. Jeho obrovský zájem o bryologii a současně jeho pozici ve světové bryologii dobře dokládá členství v mnoha bryologických společnostech a redakčních radách bryologických časopisů. Za svého života vedl bezpočet přednášek, kurzů, odborných exkurzí, zasedal ve vědeckých radách a úspěšně vedl úctyhodný počet diplomantů i dokto-